



Fidoyilik –
Vatanga xizmat demak!

1913-yil aprel oyidan chiqqa boshlagan



2024-yil 25-iyun, seshanba,
74 (23.951)-son

**KUN
HIKMATI**
Farzand
oldidagi burchni
vijdoningiz
so'rab turishi
kerak

Zarafshon



Yoshlar oyligi doirasida

Yoshlar e'tiborda

"Yangi O'zbekiston yoshlari, birlashaylik!" shiori ostidagi festival Samarqand shahrida ham ko'tarinkin kayfiyatda o'tkazildi. Ko'hna kentning istirohat bog'lar, ko'cha va xiyobonlarida, tarixiy qadamjolari va muzeylearda, ta'lif muassasalarida turli xil ko'rgazmalar, madaniy-ma'rifiy kechalar, tanlov hamda musobaqlar tashkil etildi.

BUYUKLAR XOTIRASIGA EHTIROM KO'RSATILDI

Festival shahardagi Amir Temur, Alisher Navoiy va Mirzo Ulug'bek haykallari poygiga gullar qo'yish bilan boshlandi.

- Yirik tadbirilar avvalda buyuklarimiz xotirasiga hurmat baho keltirish an'anaga aylangan, - deydi respublika Ma'naviyat va ma'rifat markazi viloyat bo'limi rahbari Dilshod Ismoilov. - Bugungi festival oldidan ulug' bobolarimiz, allomalarimiz haykallari poygiga gullar qo'yishimiz yoshlarning tariximizni chuquroq anglab, kelajakka dadil qadam qo'yishi uchun xizmat qildi.



BITIRUVCHILARGA OLTIN VA KUMUSH MEDALLAR TOPSHIRILDI

Yoshlarning festivali doirasida shahardagi umumiy o'rta ta'lif maktablarini a'lo baholarga tamomlagan bitiruvchilarga oltin va kumush medallar topshirish marosimi bo'lib o'tdi. Bu yil shahar maktablarini 7239 nafer o'quvchi bitirdi. Ularning 401 naferi oltin, 10 naferi kumush medallga sazovor bo'ldi.

- Farzand muvaffaqiyatini ko'rish ota-onha uchun baxt, - deydi Zayniddin Yo'idoshev. - O'g'ilim Azizbek shahardagi 54-maktabni a'lo baholalar bilan bitirdi va bugun uning ko'siga taqilgan oltin medalini ko'rib, ko'zim quvnadi. Oila a'zolarim, yaqinlarim orasida shu paytgacha maktabni oltin medal bilan tamomlaganlar yo'q edi. Farzandimga ta'lif-tarbiya bergan ustozlaridan o'zim, qolaversa, barcha yaqinlarim minnatdor.

BO'LAJAK HARBIYLAR KUCH SINASHDI

Shahardagi "Vatanparvar" bog'ida ham yoshlarni harbiylik qiziqitirish, ularning jismoniy va aqliy qobiliyatlarini sinovdan o'tkazish maqsadida ko'rgazmalar, tanlov va musobaqlar tashkil etildi. "Yosh shaxmatchi", "Temur tuzuklari bilimdoni", "Amir Temur o'ynlari" va boshqa shu kabi tanlov va musobaqlar yoshlarda katta qiziqish uyg'otdi.

- Bog'dagi ko'rgazmada 30 dan ortiq harbiy qurollashta va texnikalar bilan ishtirok etyapmiz, - deydi podpolkovnik Azamat Soatov. - Harbiy qismimizda yoschlari oyligi doirasida deyarli har kuni "Ochiq eshilash kuni", harbiy texnikalar ko'rgazmasi, turli uchrashuvlar, madaniy hamda sport tadbirleri o'tkazib kelinmoqda. Shuningdek, harbiy xizmatchilardan iborat targ'ibot quruhular ishtirokida chekka tumanlarda ham ko'rgazmali qiziqishlar, vatanparvarlik mavzusidagi turli xil aksiyalar o'tkazilyapti.

To'Iqin SIDDIQOV,
Baxtiyor MUSTANOV (surat).

VILOYAT HOKIMI FAN OLIMPIADASI

Shahardagi oliy ta'lif muassasalarida umumiy o'rta ta'lif maktablarining 10-11-sinf o'quvchilari uchun «Viloyat hokimi fan olimpiadasi» tashkil etildi. Samarqand davlat tibbiyot universitetida kimyo fanidan o'tkazilgan olimpiadada viyolotning barcha shahar va tumanlardan kelgan 50 ga yaqin yoshlari o'z bilimlarini sinovdan o'tkazdi.

Yakunga ko'ra, 10-sinf o'quvchilari o'rtasida 1-o'rinni Paxtsha tumani 37-maktab o'quvchisi Zulfiyaxon Massiddinova, 2-o'rinni Oqdaryo tumani 45-maktab o'quvchisi Sevinch Maxmayusupova, 3-o'rinni Toyloq tumani 43-maktab o'quvchisi Sabina Axmadova qo'lg'a kiritdi. 11-sinf o'quvchilari o'rtasida esa 1-o'rinni Payariq tumanni 14-maktab o'quvchisi Olovuddin Abduraimov, 2-o'rinni Jomboy tumani 12-maktab o'quvchisi Og'abek Sobirov, 3-o'rinni Nurobob tumani 11-maktab o'quvchisi Gulasal Kushmuroidova egalladi.

MUZ USTIDA MUSOBAQA

Yoshlarning festivali doirasida Samarqand shahridagi muz saroyida havaskor yosh sportchilar o'rtasida musobaqa o'tkazildi. Unda 50 naftara yaqin yigit-qiz ishtirok etdi.

- Bugun ilk bor muz ustida uchdim, - deydi Sindor Mirzayev. - Hayajon kuchli bo'ldi. Yiqilib qolaman, deb o'ylagandim. Ammo start chizig'idan marragacha yiqilmasdan, birinchini bo'lib yetib keldim. Tadbir davomida muz ustida hokkey va figurali uchish bo'yicha jahon championi bo'lgan sport ustalarini tomonidan mahorat darslari o'tkazilgani ham biz kabi yoshlarning bu sport turiga qiziqishimizni yanada oshirdi.

FESTIVAL MUSHAKBOZLIK BILAN YAKUNLANDI

Yoshlarning festivali doirasida o'tkazilgan festival shaharing Qorasuv massividagi "Yangi O'zbekiston" bog'ida yoki konsert dasturi bilan niyoyasiga yetdi.

Unda viyolat hokimi Erkinjon Turdimov ishtirok etib, samarcandlik yoshlarni qutladi. Shahar yoshlarni har tomonlama qo'llab-quvvatlashda munosib hissa qo'shib kelayotgan faollari taqdirlandi.

- Bugun taqdirlangandan orasida ekanligimdan xursandimda, - deydi Obod maskan mahallasi yoshlari yetakchisi Mamasoli Ibdullaev. - Ish faoliyatim davomida, albatta, mahalla faollari bilan birgalikda e'tibordan chetda qoladigan yoshlari bilan ishlashtirish qararak qilyapmiz. Jumladan, imkoniyati cheklangan yigit-qizlarga ko'proq etibor qaratib, ularning jamiyatda o'z o'rinni topishiga ko'maklashyapmiz. Natijada mahallamiz yoshlardan biri Sabina Egamberdiyevani "Besh tashabbus olimpiadasi"da parashashka yo'naliishi ishtirok etishga taklif qildik va o'tgan yili musobaqaning respublika bosqichida g'olib bo'ldi. Bu yil ham ushu sport turni bo'yicha musobaqanining viyolat bosqichida birinchini o'rinni egalladi.

Konsert dasturi tanqli san'atkorlarning chiqishlari bilan davom etdi va tadbir so'ngida namoyish etilgan mushakbozlik yig'ilganlarga haqiqiy bayramona kiyafyat ulashdi.

Bu kabi festivallar viyolotning barcha hududlarida, xususan, Kattaqo'rg'on shahri, Toyloq va Samarqand tumanlarida ham ko'tarinkilik bilan o'tkazildi. Yoshlarning festivali doirasidagi tadbirlar hali davom etadi.

Ayni paytda Prezident Shavkat Mirziyoyev tashabbusi bilan 26-30-iyun kunlari O'zbekistonda birinchi marotaba o'tkazilishi rejalashtirilgan Butunjahon yoshlarning festivaliga ham qizg'iz hozirlik bo'rikayti. 100 dan ortiq davlatdan ming naftara yaqin xorijlik yoshlari ishtirok etishi kutiylayotgan mazkur festivalning ochilish marosimi 26-iyun kuni "Bo'qiy shahar" majmuasi hududidagi amfiteatrda o'tkazilishi belgilangan.

To'Iqin SIDDIQOV,

Baxtiyor MUSTANOV (surat).

2024-yil 25-iyun, seshanba,
74 (23.951)-son

www.zarnews.uz [@zarnews_uz](https://www.facebook.com/zarnews.uz) [@zarnews_uz](https://twitter.com/zarnews_uz)

Prezident qaroriga ko'ra

Davlat xizmatchilari korrupsiyaga qarshi kurashish

sohasida har uch yilda bir marta malaka oshiradi

"Aholi va davlat xizmatchilarining korrupsiyaga qarshi kurashish sohasida bilimlarini uzlusiz oshirish tizimini joriy qilish chora-tadbirlari to'g'risida"gi prezident qarorida bu borada aniq vazifalar belgilangan.

Qarorga ko'ra, 2025-yil 1-yanvardan "Korrupsiyaga qarshi kurashish virtual akademiyasi" elektron platformasi (Virtual akademiya) joriy etiladi. Ya'ni, tinglovchilar muayyan joyga to'plab, o'qitilmaydi.

Shu bois o'quv dasturlari zamonaviy bo'lishi uchun ham mutasaddilarga aniq topshirilgan berilgan. Xususan, Korrupsiyaga qarshi kurashish agentligi va Virtual akademiyasi uyuorida qayd etilgan muddatga qadar elektron platforma va uning mobil ilovasini ishga tushiradi.

Kimlar o'qiydi, degan savol tug'ilishi mumkin. Qarorda Korrupsiyaga qarshi kurashish agentligi korrupsiyaga qarshi kurashish sohasida o'qitilishi lozim bo'lgan davlat xizmatchilari kontingentini shakllantirishi ko'zda tutilgan.

Davlat xizmatchilariga Virtual akademiyating maxsus o'quv kurslarda korrupsiyaga qarshi kurashish sohasida malakasini oshirish majburiy hisoblanadi. Bunda davlat xizmatchisi ishga qabul qilingandan so'ng uch oy ichida o'quv kursidan o'tadi. Demak, ish

boshlab, mavjud sharoit va muhitga ko'nikma hosil qilgach, korrupsiyaga qarshi kursda o'qib, zarur bilimga ega bo'lishi shartligi belgilanmoqda.

Hujjat bilan ular har uch yilda kamida bir marta malaka oshirishi belgilangan.

Darvoqe, maxsus o'quv kurslarda malaka oshirish to'lov-shartnomada asosida amalga oshiriladi.

To'lov miqdori Akademianing Vasiylik kengashi tomonidan Korrupsiyaga qarshi kurashish agentligi hamda Iqtisodiyot va moliya vazirligi bilan kelishilgan holda tasdiqlanadi.

Davlat organlari va tashkilotlari muntazam ravishda o'z xodimlarining Virtual akademiyada korrupsiyaga qarshi kurashish sohasida malakasini oshirib borishlarini ta'minlaydi.

Aholining ham korrupsiyaga qarshi kurashish sohasidagi bilimlar oshiriladi, deyilmagan midi, deyishingiz mumkin. Qarorda anqlik kiritilishicha, Virtual akademiyada bazaviy o'quv kurslari ham yo'iga qo'yildi. Ushbu kurslarda malaka oshirish barcha foydalananuvchilar uchun bepul asosda tashkil etiladi.

Germaniya bilan hamkorlikda salomatlik maktabi ochildi



Samarqandda O'zbekiston ommaviy-huquqiy tadqiqotlar markazi va Germanianing Konrad Adenauer fondining yurtimzdagi vakolatxonasi hamkorligida "Insonning salomatlik huquqi va davlatning roli" mavzusida VII xalqaro fanlararo ilmiy-amaliy konferensiya bo'lib o'tdi.

Unda Germaniya va o'zbekistonlik ekspertlar, sud-huquq tizimi, sog'iqlini saqlash sohasi vakillari, olimlar ishtirok etdi.

Konferensiya xorijiy tibbiyot xodimlarini birlashtirish loyihalari, kasalxonalarni boshqarish, salomatlik masalalarida taniqli olimlarning ma'ruzalarini tinglandi, muhokama etildi.

- Sog'iqlini saqlash sohasidagi davlat siyosatu fuqarolarning sog'iqli muhofaza qilish va tibbiy yordamga bo'lgan konstitutsiyaviy huquqlarning amalga oshirilishi ta'minlashdan iborat, - deydi O'zbekiston Respublikasi Ommaviy-huquqiy tadqiqotlar markazi direktori Azamat Egamberdiyev. - 2023-yil 30-aprel kuni mamakatimizda bo'lib o'tgan referendumda umumalq ovozi bilan qabul qilingan yangi tahrirdagi O'zbekiston konstitutsiyaga yangi tushunchalarining tegishli qonunlar hamda siyosiy-huquqiy dasturlar asosida kiritilishi salomatlik huquqining ahamiyatiga ega masalalar kiritilgan.

Konstitutsiyaga yangi tushunchalarining tegishli qonunlar hamda siyosiy-huquqiy dasturlar asosida kiritilishi salomatlik huquqining ahamiyati hamda mazmuni haqidagi nazariy g'oyalarni ilgari surishga xizmat qiladi.

Anjumanda ikki davlat olimmlari hamkorligida salomatlik va huquqqa doir o'quv qo'llanmalar, ilmiy ishlana surildi. Konferensiya doirasida O'zbekiston-Germaniya "Abu Ali ibn Sino va Xaynrix Shipperges nomidagi Samarcand xalqaro salomatlik fanlari olyi maktabi" nodavlat ta'lif muassasasining ochilish marosimi ham bo'lib o'tdi.

Sifatli tibbiy xizmat aholiga yaqinlashyapti

**Sog'liq – inson
hayoti uchun eng
kerakli ne'mat
bo'lgani bois bu
yo'naliш davlatimiz
ijtimoiy siyosatining
muhim negizi etib
belgilangan.**

Mamlakatimizda "in-
son qadri" tamoyili asosida
xalqimiz sog'lig'i saqlash,
aholining sog'iom turmush ke-
chirishini ta'minlash, onalik va
balolikni muhofaza qilishga alo-
hida e'tibor qaratilayti. Islohot-
lar eng avvalo, birlamchi tibbiyot
bug'ini, tez va shoshilinch tibbiy
yordam tizimini o'zgartirishdan
boshlandi. Har bir mahallada
xonadonbay ishlardigan patro-
naj xizmatini tashkil etish orqali sog'liqni saqlash tizimi
aholiga yaqinlashtirildi.

Masalan, birgina 2022-yilda joylarda 136 ta oilaviy
shifokorlik punkti va oilaviy poliklinika, chekka hudud-
larda 1000 dan ortiq mahalla tibbiyot punktlari tash-
kil etildi. Oilaviy shifokorlar tomonidan aholiga bepul
tarqatiladigan 70 xildagi dori-darmon uchun mablag'lar
hajmi o'tgan yillarga nisbatan 3 barobar oshirildi.

Bugun 130 dan ziyod jarrohlik amaliyotlari viloyat
shifoxonalarida, 60 turi esa tumanlarda birlamchi mar-
ta qo'yilgan. Aholining o'rtacha umr ko'rish dav-
miyligi 74 yoshdan oshishiga erishildi.

2023-yilda mamlakatimizda 900 mingdan ortiq
chaqaloq tug'ilgani qayd etilgan. Prognozlarga ko'ra,
2030-yilga borib, mamlakatimiz aholisi soni 40 million-
ga yetadi. Bunday katta nufuzli davlatda shart-sharoit-
lar yaratish uchun iqtisodiyot ham, boshqaruv ham,
ta'lim ham, shu jumladan, tibbiyot ham yangicha bo'li-
shi, unda o'sish va rivojanish ta'minlanishi kerak.

Shu ma'noda, Prezidentimiz shu yil 21-may kuni
Sog'liqni saqlash loyihalari markazi tomonidan amal-
ga oshirilayotgan ishlari va yangi takliflar taqdimoti
bilan tanishish davomida ushbu masalalarga alohi-
da to'xtalib, jamiyatda sog'iom turmush tarzini keng
yo'ish orqali kasalliklarning oldini olish, odamlarda o'z
salomatligiga mas'uliyat hisini kuchaytirish mumkinligini
ta'kidladi.

Bu o'z navbatida, mamlakatimizda sog'liqni saqlash
sohasini zamonaviy talablar asosida rivojlantirish mas-
lasasi davlat siyosati darajasidagi dolzarb vazifa ekanli-
gini ko'rsatadi. Shuning uchun ham 2017-yilda sog'liqni
saqlash tizimiga 5,9 trillion so'm ajratilgan bo'lsa, hozir
bu mijor 6 barobara oshirildi. Natijada tibbiy xizmatlar-
dan foydalanish qulayligi oshdi, tibbiyotda xususiy sektor-
ga keng yo'l ochilib, sifatga intilish paydo bo'ldi.

Jumladan, tibbiyot tashkilotlari tarmog'i kengayti-
rib, ixtisoslashtirilgan tibbiyot markazlari soni qariyb 2
barobar ko'paydi. Birlamchi tibbiy sanitariya yordami
muassasalarini tarmog'i har bir mahallagacha kirib bordi.
Ularning faoliyati tubdan o'zgaridi. Respublika muas-
sasalarini tomonidan hududlarga chiqqan holda tibbiy
ko'riklar tashkil etilib, joyida tibbiy yordam ko'rsatish
tizimi yo'ga qo'yildi.

Yugumli bo'lmagan kasalliklarni keltirib chiqaruvchi
omillarni bartaraf etish, xavf guruhiga kiradigan bemor-
lar orasida dispanserizatsiya va skrining tadbirdi, pa-
tronaj va dispanserizatsiyaning samarali modellari joriy
etildi, reabilitatsiya tibbiyotini rivojlantirish, "uy statsio-
nari" va "kunduzgi statsionar" xizmati kengaytirildi.



Individual elektron
qurilmalar yordamida
qayd etilgan xavf os-
tidagi guruhga kiruvchi
ambulator bermorlarning
sog'lig'i ko'rsatkichlari
o'zgarishiga shoshilinch
choralar ko'rish tizimi –
"Mahalla profili" yaratil-
di, mahallalarda "Salo-
matlik maktabi" tashkil
etildi.

Bunday tadbir-
lar aholi salomatligi-
ni mustahkamlash,
sog'iom insonlar safini
kengaytirish, sog'iom
jamiyatni barpo etish
uchun zamin yaratadi.

Binobarin, tizimni zamon talablariga mos-
rivojlantirish, aholiga sifatli tibbiy xizmat ko'rsatish va
bu xizmatdan xalqimizni rozi qilishni davroning o'zi taqo-
zo etmoqda.

Taqdimotda ilgari surilgan har bir yangi tak-
rif sog'liqni saqlash tizimidagi muammolarni chucher
o'rganish asosida tibbiyotning eng ko'p murojaat
qilinadigan birlamchi bo'g'ini va tez tibbiy yordam
tizimida fuqarolar va tibbiyot xodimlarini qiyayotgan
masalalar yechimiga qaratilgani bilan ahamiyatlari desak,
yangilishmaymiz.

Eng muhim, ushbu takliflarni ishlab chiqishda xorijiy
ekspertlar jalb qilingan holda ularning tajribasini milliy
tibbiyotimizga integratsiya qilish nazarda tutilgani tizimni
xalqaro standartlarga moslashtirish imkonini kengaytiradi.

Jumladan, birlamchi bo'g'inda faoliyat yurituvchi
shifokor va hamshiralar vazifalar qayta taqsimlanadi,
yil yakuniga qadar 7 ta eng ko'p uchraydigan kasallik
va holat bo'yicha kafolatlangan paket hamda yana 300
ta klinik protokollar qayta ko'rib chiqiladi.

Toshkent shahrida sohani raqamlashtirish bo'yicha
namunaviy tizim yaratilishi, buning uchun barcha
muassasalar yangi kompyuter va texnika vositalari bilan
jihozlanishi, yil yakunigacha "Elektron poliklinika" va
"Elektron shifoxona" tizimlari ishga tushirilishi ham ayni
muddaodir. Bularning barchasi aholiga kafolatlangan
paket asosida bepul tibbiy yordam ko'rsatish, sohaga
ajratilayotgan mablag'lardan foydalanish samaradorli-
gini oshirish imkonini beradi.

Taqdimotda tez tibbiy yordam tizimi tahlil qilinlar
ekan, asosiy muammo murojaatlarni kasallikning og'ir-
ligiga qarab saralamaslik bilan bog'liq ekani ko'rsatib
o'tildi. Shu bois tez yordam "call-markaz"lari bermor-
larga shifokor maslahati ham yo'ga qo'yilishi belgilandi.
Bu yil Toshkent shahrida, kelasi yili boshqa hudud-
larda paramedik va pediatrik brigadalar tashkil qilinadi.
Tizim xodimlari tibbiy maslahat shifokori, chaqiruvni
saralash operatori, feldsher-paramedik yo'nalishida
qayta tayyorlanadi.

Umuman olganda, taqdimotda belgilab berilgan
vazifalar nafaqat soha vakillari, balki biz, deputatlar
zimmasiga ham katta mas'uliyat yuklaydi. Bu jarayon-
da biz ushbu vazifalarning samarali bajarilishi ustidan
doimiy ravishda parlament nazoratini olib borishimiz,
sohaning huquqiy asoslarini yanada takomil-
lashtirishimiz kerak. Zotan, bu loylialarning bosqich-
ma-bosqich hayotga tatbiq etilishi aholining o'rtacha
umr ko'rish davomiyligini uzaytirishga xizmat qiladi.

**Muzaffara ABDIYEVA,
Oliy Majlis Qonunchilik palatasi Fuqarolarning
sog'lig'i ni saqlash masalalari qo'mitasiga a'zosi.**

Turarjoyga ehtiyoj 50 foizga qoplanadi

qo'yidik. Mabodo ota-onan farzandini ko'rgani
olishdan kelib, qaytishga ulgurmasa, yotoqxo-
nada qolishi mumkin.

Bundan tashqari, universitetning kirish qis-
mida 350 o'rinni yotoqxona ishga tushdi. Bu yil
yana ikkita yotoqxona foydalanishga topshirilish
arafasida. Natijada talabalar turarjoyi o'rniga 1300
atrofida bo'ladi. Shuningdek, davlat xusu-
siy-sheriklik asosida ham talabalar yotoqxonalar
qurayti. Hukumat qaroriga muvofiq, universite-
timiza to'rtta talabalar turarjoyi qurilishi belgi-
langan edi. Shundan ikkitasi topshirilish ar-
afasida. Qolgan ikkita ham nasibi bo'lsa, yaqin
yillarda quriladi va talabalar turarjoyiga bo'lgan
ehtiyoj 40-50 foizga qoplanadi.

Keyingi yillarda universitetimizga xorijiy
talabalar ham kela boshladi. Turkiya, Rossiya
kabi davlatlardan talabalar kelib o'qiyap-
ti. Ularni ham zamonaviy yotoqxonalar bilan
ta'minlash maqsadida yangi qurilayotgan
yotoqxonalarda bir xil uslubda emas, balki uch
xil kategoriyada sharoit yaratishni reja qildik.
Bu – oddiy yotoqxonalar, ya'ni to'lovi kam,
o'rta yotoqxonalar – sharoiti va to'lovi biroz
baland va yuqori sifatli yotoqxonalar – to'lovi
qimmat bo'ladi. Xorijiy oliy ta'lim muassasala-

rida yotoqxonalar mana shu tartibda qurilgan
bo'lib, talabalar cho'ntagi ko'targanida is-
tiqomat qiladi.

Yakuniga yetgan o'quv yilida universite-
timida 24 nafr xorijlik professor-o'qituvchi
faoliyat yuritdi. Yangi qurilayotgan yotoqxo-
nalarida ular uchun ham qulay shart-sharoit
yaratishni rejalashtiraymiz.

Darhaqiqat, bugun talabalar turarjoylarda
pazandalik, tikuvchilik, rassomlik, milliy kurash
kabi to'garaklar majjud. Tikuvchilik to'garagi
rahbari Zulayho Shodiveva tikish-bichishga
qiziqadigan talaba qizlarga bu hunar sirlarini
o'rgatib kelmoqda.

- Tikuvchilik to'garagimiz doim ochiq,
talabalar bo'sh vaqtida qolishda, ustozimizdan
tikish-bichishni o'rganadi, - dedi universi-
tetning biotexnologiyalar fakulteti 2-bosqich
talabasi Madina Qurbonboyeva. - To'garakda
qizlar universitetga zarur bo'lgan parda va turli
kiyim-kechaklarni tikadi.

To'garakda kimdir tikish, kimdir to'qish yoki
kashta tikish bilan band. Talaba qizlar bo'sh
vaqtini o'zlarini sevgan hunar bilan mazmunli
o'tkazmoqda.

Oilasi va kasbidan ortib...

Davr fidoyilar



**Nurluf Nurmatova yuqori malakali tibbiyot xodimi
sifatida zamonaqib bilimga ega, yoshlarga o'z bilim
va ko'nikmalarini o'rgatib, sog'iomlashtirish-profilak-
tik tadbirilar sifatini yuksaltirish borasida samarali ish
olib borayotgan tajribali rahbar.**

dagi 62 nafr yuqori texnologiyali operatsiya-
ga, 24 nafr gemodaliziga muhtoj fuqaroning
sog'lig'ini tiklash uchun mablag' ajratilishiда
amaliy yordani ko'rsatdi.

O'zining fidoyiligi, mehnatsevarligi, jonku-
yarligi va talabchanligi, tashkilotchilik qobiliyati,
mehribonligi bilan tuman tibbiyot birlashmasi
xodimlari va tumandagi fuqarolar orasida hur-
mat-e'tibor qozongan.

**Yoz kelishi bilan
yoshlarning sevimi-
li maskani hisob-
langan istirohat
bog'lar qavjum-
lashadi. Kimdir u
yerga shunchaki
sayr qilib, ma'naviy
hordiq chiqarish
uchun borsa, bosh-
qalar ko'proq
attraksionlarda
uchishqa qiziqadi.
Biroq attraksionlар-
dan foydalanishning
ham xavfsizlik ta-
blabari bo'lib, undan
xizmat ko'rsatuvchi
ham, foydalanuvchi
ham xabardor bo'li-
shi kerak.**

Attraksionda uchishdan oldin...

Vazirlar Mahkamasining
2022-yildagi 677-sonli
qarori bilan attraksionlarda
xavfsizlikka ta'minlash
bo'lib qiziqayotgan
tikishlarni eplolmasdim, - deydi G.Sanaye-
va. - Avvaliga rosa xato
qildim. Bugun qolim kelishib
qoldi. Asta-sekin mohir tikuvchi
bo'lishga harakat qilyapman.
Qaynonamidan ham, qayinsin-
glimidan ham minnatdorman.

Qudratoy yoshlik chog'ida
suyak yemirilishi kasalligiga
chalindi va bir oyog'idan
ayrildi.

- Nogiron bo'lsam-da,
birovg'a muhtoj bo'lib qolmaslikka harakat qildim, - deydi
u. - Qo'limda hunarim bor edi.
Tikuvchilik bilan shug'ullanib
ovnarmidim, dardlarminni un-
utishga urinardim. Toshkent-
dagi bir tikuv sexidan buyurt-
ma olib, kasanachi sifatida
faoliyat yurita boshladim.
Mana, ikki yarim yildan beri
shu yumush bilan shug'ulla-
nil kelaman. Bichilgan ma-
terialdan bolalar kiyimlarini
tayyorlab, jo'natamiz. Avvaliga
oddiyina tikuv mashinasini bilan
bu ishni bajarishga qiyaldim.
Keyinchalik o'zim yashaydigan
hudud - Sharq yulduzi mahal-
lesi faollariga murojaat qildim.
Ular subsidiyasi asosida menga
zamonaviy tikuv mashinasini
berilishiga ko'maklashdi.

Ishlari yurishib, shogirdlar

tayyorlay boshladi. Dastlab
yangasi Gulhayo Sanayeva
unga shogird tushdi. Uning ham
ishsizligi inobatga olinib, mahal-
la faollari tashabbusi bilan bu
xonadonga yana bir zamonaviy
tikuv mashinasini subsidiya asosi-
da berildi.

- Bu xonadonga kelin bo'lib
tushganimda oddiy tikishlarni
eploymasdim, - deydi G.Sanaye-
va. - Avvaliga rosa xato
qildim. Bugun qolim kelishib
qoldi. Asta-sekin mohir tikuvchi
bo'lishga harakat qilyapman.
Qaynonamidan ham, qayinsin-
glimidan ham minnatdorman.

Qudratoy yangasidan bosh-
qa yana 5 nafr ishsiz xo-
tin-qizni shogirdlikka olgan.

Topayotgan daromadni evaziga
yana ikkita tikuv mashinasiga
ega bo'ldi. Kelgusida faoliyatini
kengaytirish, tayyorlab, tush-
tash etish niyatib bor.

**Gulchehra MAMATOVA,
Baxtiyor MUSTANOV
(surat).**

Biz qizlar yotoqxonasi bilan
pazandalikda ham bo'ldik. Talabalar turarjoyida
istiqomat qiluvchi qizlar birligida xamirla taom
tayyorlashayotgan ekan.

- Bo'sh vaqtimizda turli xil milliy taomlar
tayyorlaymiz, - dedi universitetning iqtisodi-
yat fakulteti talabasi Gulandon Eshimova.

- Boshqa viloyatlarning sevimli taomlarini
ham tayyorlashga harakat qilamiz. Bugun
Xorazmning milliy taomi - tuxum barak
tayyorlayapmiz. Bu taomni qanday pishirishni
xorazmlik dugonalarimiz o'rgatishyapti.

Universiteda besh muhim tashhabbus doirasida
yigirmadan ortiq to'garak majjud bo'lib, ular
talabalarning bo'sh vaqtini mazmuni o'tkazishga
yo'naltirilgan. Shuningdek, sport klub faoliyat
yuritmoqda. Klubda turli trenajer uskulnarli,
korash gilamli va boshqa sport anjomlari majjud
bo'lib, o'g'il bolalar darsdan so'ng milliy kurash,
voleybol, basketbol, futbol kabi sport turlari bilan
shug'ullanadi.

Talabarni bilim olishga yanada qiziqitirish,
ulardagi qobiliyatni ro'yobga chiqarish maqsadida
tashkil etilgan "Zakovat" klub haftaning
dushanba, chorshanba kunlari fakultet va
kurslar o'tasida inteltekto o'yinlar o'tkazadi.
Bunday musobaqalarda talabalar rektor kubu-
gi, dekan kubogi uchun kuch sinashadi. Muso-
baqa g'oliblari universitet tomonidan diplom va
sov'alar bilan rag'bantirilgan kelmoqda. Oliy
ta'lim muassasalarini o'tasidagi "Zakovat" in-
teltekto o'yinlarida ham universitet talabalarini
faol ishtiroy etib, faxrlar o'rinnarini egallamoqda.

Sog'gom turmush tarzi

Salomatlik inson uchun muhim bo'lib, uzoq va baxtli hayot kechishining omili sanaladi. Sog'gom odamgina jamiyat rivojiga hissa qo'shadi, hayot tuhfalaridan bahramand bo'ladi. Jahon sog'liqni saqlash tashkiloti (JSST) ma'lumotiga ko'ra, faqat davolashga asoslangan tabobat kishilar sog'lig'i 8-10 foizdan ortiq ta'minlay olmasligini, kishilar sog'lig'i 50-55 foiz holatda ularning turmush tarziga, 20 foiz holatda irlsiy omillarga va yana 20 foiz holatda atrof-muhitga bog'ilq.

Me'yoridan uch baravar ko'p **TUZ** iste'mol qilamiz

Sog'gom turmush tarzi - insonning kun tartibiga rioya etishi, faol harakat asosida organizmni chinchitirishi, sport bilan shug'ullanishi, sifati ovqatlanishi, gigiyenik qoidalarga amal qilishi, zararli odatlardan tiyilishidir. Serharakatlilik organizmni tabii ravishida rag'batlantiradi. Shuning uchun serg'ayrat, tinib-tinchimaydigan odamlar doimo tetik, bardam, keksayganlarida ham baqvut va shijoatli bo'ladi. Afsuski, hozirgi urbanizatsiya sharoitida keng jamaatchilik va yoshlarimiz o'tasida jismoniy faoliyk sezilarli kamayganligi ko'zga tashlamoqda. Nosog'gom turmush tarzi va jismoniy nofaoliyk yurak-tomir tizimi kasalliklari, insult, xavfi o'smalar, nafas olish a'zolarining surunkali yallig'lanishi, qandli diabet kabi yuqumli bo'lmagan xastaliklar ni keltirib chiqargani bois butun dunyo bo'yicha nogironlik va barvaqt o'llimlar soni osmoqda. Dunyoda ortiqcha vazn va semizlik muammoasi yuzaga kelyapti.

Yurtimizda yuqumsiz kasalliklar tufayli o'lim holatlari 78 foiziga yetdi. O'lim sabablar strukturasida birinchi o'rinni qon aylanish tizimi kasalliklari, jumladan, yurak ishemik kasalligi, arterial gipertoniya va uning asoratlari (miokard infarkti, insult va hokazo) egalladi (69 foiz). Ulardan keyin xavfi o'smalar (8 foiz), qandli diabet (3 foiz) va nafas olish a'zolari kasalliklari (3 foiz) o'ren oldi.

O'zbekiston Respublikasi Sog'liqni saqlash vazirligining Jahon sog'liqni saqlash tashkiloti bilan birgalikda 18-64 yoshdagisi aholi orasida o'tkazgan o'rganishlari salbiy natijalarni ko'rsatdi. Xususan, aholining uchdan ikki qismi (67 foiz) sabzavot va mevalarni yetirchala iste'mol qilmaydi (har kuni 400 gramdan kam), yarmi ortiqcha vaznga ega. Katta yoshdagisi yurdoshlarimizning har beshinchisida semizlik aniqlangan. Aholining 46 foizida qondagi xolesterinining ortgan darajasi qayd qilingan. Erkaklarning 42 foizi va ayollarning 1,5 foizi tamaki iste'mol qildi. Aholining deyarli uchdan bir qismida yuqori arterial bosim qayd etilgan. 40-64 yoshdagisi insonlarning beshdan bir qismida o'n yillik yurak-tomir tizimi kasalliklarining rivojanish xavfi darasasi 30 foizdan ortiq. Odamlar orasida bir kunda iste'mol qilinayotgan tuz miqdori o'rtacha 14,9 gramni tashkil qildi. Bu esa



tavsiya etilgan ko'rsatkichdan (kuniga 5 gramdan kam) uch baravar ko'p.

Hozirda yuqumli bo'lmagan kasalliklar profilaktikasi, aholining sog'gom turmush tarzini shakllantirish, jismoniy faoliyoti oshirishni tashkil qilish va boshqarish mexanizmlarini takomillashtirish talab etilmoqda. Yuqumli bo'lmagan kasalliklar va ularning xavf omilariqa qarshi kurashish hamda oldini olish bo'yicha davlat va jamoat tashkilotlari bilan birgalikda sog'gom turmush tarzini targ'ib qilish, zararli odatlarga qarshi kurashish, aholining tibbyib madaniyatini oshirish, omayviy sport harakatini tibbiyot profilaktikasi bilan integratsiyalashtirish bo'yicha ommaviy tadbirlar o'tkaziyapmiz.

Xalqaro hamkorlikning samarali yo'iga qo'yilgani ishimizni yengilashtirmoqda. Jumladan, Jahan sog'liqni saqlash tashkilotining arterial gipertoniya, qandli diabet, bronzial astma va o'pkanning surunkali obstruktiv kasalligi hamda boshqa yuqumli bo'lmagan kasalliklar bo'yicha klinik protokollar, standartlar hamda tavsiyalar talablarini birlamchi tibbiy-sanitariya yordами muassasalarini amaliyotiga tabtiq qildi. 40 yosh va undan katta aholi o'zi istiqomat qilayotgan birlamchi tibbiy-sanitariya yordами muassasalarining umumiy amaliyot shifokorlari va patronaj hamshiralari tomonidan reja asosida ommaviy skrining tadbirleri bilan qamrab olinmoqda. O'tgan davrda 1,3 milliondan ziyod fuqarolar yuqumli bo'lmagan kasalliklar xavfi omillarini aniqlash bo'yicha skrining tekshiruvlaridan o'tkazilgan bo'lib, turli darajadagi yurak-qon tomir kasalliklari aniqlandi va birinchi marta yuqumli bo'lmagan kasalliklarga chalingan bemorlar qat'iy nazorata olindi.

Aholi o'tasida gymnastika mashqlarini bajarishi, haftasiga kamida bir marotaba yugurish, suzish, futbol, voleybol, basketbol, tennis mashg'ulotlari tashkil etish targ'ib qilinyapti.

Yurdoshlarimizga har xil oyoq vannalar qabul qilish, tuzli hamda toshli yo'lkachalarda yurish, uyqudan oldin va keyin o'chiq havoda sayr qilish organizmning immunitetimiga ijobiy ta'sir qilishi haqida tushunchalar berilyapti.

**Islam ShAMATOV,
Sulaimon HALIMOV.**

Insonning jamiyatdagi o'rni uning tafakkuri va salohiyati bilan belgilanadi. Jamoamizda halol mehnati, shijoati, kamtarligi bilan ko'pchilikka o'rnak bo'lib kelayotgan hamkasbimiz, ustoz, O'zbekistonda xizmat ko'rsatgan iqtisodchi, professor Erkin Xodjayevdir.

E.Xodjayev 1939-yil 27-iyunda Samarqand shahrida dunyoga keldi. Bilim olishga tirishqoqligi bois shahardagi 18-maktabni a'lo baholar bilan bitirdi. So'ng Samarqand davlat universitetiga o'qishga kirdi. Universitetni bitirgach, Samarqand tibbiyot institutining siyosiy iqtisod kafedrasida o'qituvchi, Samarqand shahar Yoshlar uyushmasining birinchi kotibi vazifalarida ishladi. Ilmий ishlidan shug'ullanish maqsadida aspiranturaga o'qishga kirdi. 1966-1976-yillarda Samarqand davlat universitetining siyosiy iqtisod kafedrasidagi o'qituvchisi, dotsenti vazifalarida mehnat qildi.

O'qituvchilik faoliyati davomida davlat moliya tarixi, moliya bozori va qimmatli qo'qozlar, moliyaviy risklarni boshqarish fanlaridan ma'ruza va amaliy darslar o'tdi.

Moliya bozorini rivojlantirish, aksiyadorlik jamiyatlarining huquqlarini himoya qilish yo'llari, korporativ boshqaruvni tashkil etish va rivojlantirish imkoniyatlari, qimmatli qo'zlarini chiqarish va joylashtirishni takomillashtirish mavzularida ilmiy tadqiqotlar olib bordi.

Salohiyatli olim, mohir iqtisodchi

Rossiya, Ukraina, Qozog'iston va boshqa mamlakatlarda olimning 120 dan ortiq monografiya, ilmiy maqola, risola, o'quv-uslubiy qo'llanma, ma'rura kurslari, uslubli tavsiyalar nashr etildi. Hammulliflikda "Moliya bozori", "Investitsiya" darsliklari, "Soliqlar va soliqqa tortish" o'quv qo'llanmasi chop etildi.

Erkin Xodjayev o'z faoliyati davomida Samarqand qishloq xo'jaligi institutida kafedra mudiri, O'zbekiston Respublikasi Olyi Kengashi prezidiumi a'zosiga va qo'mita raisi, Samarqand kooperativ instituti rektor, O'zbekiston Respublikasining Eron Islom Respublikasidagi favquloddha va muxtor elchisi kabi mas'uliyatlari vazifalarda ishladi.

Ayni paytda ustoz Samarqand iqtisodiyat va servis institutining moliya va sug'urta xizmatlari kafedrasida professor. Domla qayerda mehnat qilmasin, o'z bilimi, tirishqoqligi, mehnatsevarligi bilan xalq ichida obro'e-tiborga sazovor bo'ldi. Uning samarali mehnatlarini hukumat tomonidan munosib taqdirlandi. Erkin Xodjayev "O'zbekistonda xizmat ko'rsatgan iqtisodchi", "O'zbekiston Respublikasi Olyi



ta'lim a'lochisi", "Xalq ta'limi a'lochisi" kabi nufuzli mukofotlar sohibidir.

Ustoz umr yo'ldoshi Sayyora aya bilan uch nafar farzand va bir necha nabiralarini kamolga yetkazib, baxtli hayot kechirmoqda.

Mehnat faoliyatida va oilada baxt topgan ustoz bugun 85 yoshni qarshi olmoqda. Erkin Xodjayevni institut jamoasi va bir guruhi shogirdlar nomidan qutlug' yoshi bilan tabriklaymiz.

**Jahongir ZAYNALOV,
Samarqand iqtisodiyat va servis instituti professori.**

larda Samarqand shahar tibbiyot birlashmasi markaziy ko'p tarmoqli poliklinikasida mehnat qildi. Ko'rinmas yov - koronavirusga qarshi kurashda jonbozlik ko'rsatdi. Keychayu-kunduz tinim bilmay, bemorlar hayotini saqlab qolishga harakat qildi.

Keyingi yillarda aholi salomatligini mustahkamlasha xalq tabobatining o'rnini beqiyos ekanini, dori-darmonlardan ko'ra, tabiiy giyohlarning samarali ekanini anglab yetgan tajribali shifokor ish faoliyatida shu usullardan keng foydalandi. Bugun bu borada universitet olimlari bilan yaqin hamkorlik qilmoqda.

- Antibiotiklarga nisbatan tabiiy giyohlarning afzalligi ko'p, - deydi tajribali shifokor. - Kimiyovi dori-darmonlar inson organizmiga biriga foyda keltirsa, ikkinchisini zaharlashi mumkin. Giyohlar esa bunday emas, zararli e'tibor qaratilsa, yaxshi bo'ldi.

B.Qiyomov bugungu kunga qadar tibbiyot universitetining odam anatomiyasi kafedrasida assistant lavozimida ilmiy ishlidan ham shug'ullanib, talabalarga saboq berib kelmoqda. U o'z ma'ruza va amaliy mashg'ulotlarini Davlat ta'lim standartlari va xalqaro tajribalar asosida tashkil etishga, tibbiyot fanining yangiliklari bilan boyitib borishga harakat qiladi. Darslarida yangi pedagogik texnologiyalar, interfaol usullar va elektron o'qitish vositalalarini mohirona qo'llaydi.

Pedagog Baxtiyor Qiyomov talabchan, tartib-intizomli, harakatchan. Har ishda tashabbuskor, hamkasblariiga nisbatan doimo mehribon va g'amxo'r. Mehnatsevarligi va insoniy xislatlari bilan jamaoa va talabalara o'tsasida obro' va e'tibor qozongan. Ish faoliyatining ma'lum qismi harbiylar hayoti bilan bog'iqliq bo'lganidan bo'lsa kerak, unda harbiylarga xos bo'lgan shijoat, matonat bor. Vataniga, xalqiga bo'lgan sadoqati yuz-ko'zidan bilinib turadi.

**Inoyat ARKAYEV,
II darajali "Sog'gom avlod uchun" va "Mehnat shuhrat" ordenlari sohibi.**

Harbiylarga xos shijoati bor

Yurtimizda shifokorlik kasbini hayotining mazmuniga aylantirgan fidoyilar ko'p. Ular dardiga shifo izlab kelgan bemorni tinglay bilish, unga ko'mak berish uchun barcha imkoniyatlarini ishga soladi. Ana shunday shifokorlardan biri, Samarqand davlat tibbiyot universitetining odam anatomiysi kafedrasi assistenti Baxtiyor Qiyomov Qashqadaryoning Chiroqchi tumanida tug'ilgan. Bolaligi qishloqda o'tgan Baxtiyor aka o'sib-ulg'aygach, Samarqand davlat meditsinsa institutiga o'qishga kirdi. Talabalik davrida malakali professor-o'qituvchilardan ilm oldi, tibbiyot sirlarini o'rgandi. 1986-yilda tibbiyot olyigohini bolalar shifokorligi mutaxassisligi bo'yicha tamomladi.

Diplom olgach, mehnat faoliyatini Qarshi shahar tibbiyot birlashmasining tez yordam bo'linmasida boshlagan bo'lsa, keynchalik Chiroqchi tumaniga tibbiyot birlashmasida vrach-pediatri vazifasida davom ettdi.

B.Qiyomov ilm olishni davom ettirish maqsadida o'zi ta'lim olgan tibbiyot institutiga qaytib, anatomiya kafedrasiga kichik ilmiy xodim bo'lib ishlaga kirdi. Institutda ishlab yurgan paytda unda harbiy xizmatga chaqirishdi. Xizmatdan so'ng Samarqand tibbiyot kollejida bo'la'jak hamshiralarga dars berdi. Qator yillarda harbiy qismida zabit sifatida xizmat qildi. Ma'lum vaqt Samarqanddagi 64-maxsus maktab-internatda psixologiya va tibbiyot bo'limi boshlig' bo'lib ishladi.

Asli kasbi shifokor bo'lgan B.Qiyomov 2019-2021-yil-



jihatlari kam. Tibbiyotdagi ilmiy izlanishlarda ana shu jihatlarga e'tibor qaratilsa, yaxshi bo'ldi.

B.Qiyomov bugungu kunga qadar tibbiyot universitetining odam anatomiyasi kafedrasida assistant lavozimida ilmiy ishlidan ham shug'ullanib, talabalarga saboq berib kelmoqda. U o'z ma'ruza va amaliy mashg'ulotlarini Davlat ta'lim standartlari va xalqaro tajribalar asosida tashkil etishga, tibbiyot fanining yangiliklari bilan boyitib borishga harakat qiladi. Darslarida yangi pedagogik texnologiyalar, interfaol usullar va elektron o'qitish vositalalarini mohirona qo'llaydi.

Pedagog Baxtiyor Qiyomov talabchan, tartib-intizomli, harakatchan. Har ishda tashabbuskor, hamkasblariiga nisbatan doimo mehribon va g'amxo'r. Mehnatsevarligi va insoniy xislatlari bilan jamaoa va talabalara o'tsasida obro' va e'tibor qozongan. Ish faoliyatining ma'lum qismi harbiylar hayoti bilan bog'iqliq bo'lganidan bo'lsa kerak, unda harbiylarga xos bo'lgan shijoat, matonat bor. Vataniga, xalqiga bo'lgan sadoqati yuz-ko'zidan bilinib turadi.

**Inoyat ARKAYEV,
II darajali "Sog'gom avlod uchun" va "Mehnat shuhrat" ordenlari sohibi.**

"URGUT DEHQON BOZORI" MCHJ TA'SISCHILARI DIQQATIGA! Urgut tumanidagi "URGUT DEHQON BOZORI" MCHJ ta'sisichilarining umumiy hisobot yig'ilishi 2024-yil 28-iyun kuni saat 10:00 da jamiyat ma'muriy binosida o'tkaziladi.

Ushbu yig'ilishiga jamiyatning barcha ta'sisichilar taklif etiladi. KUN TARTIBIDA:

1. Jamiyatning 2023-yilgi moliyaviy-xo'jalik faoliyati yakunlari yuzasidan jamiyat raisining hisoboti;

2. Jamiyat bosh hisobchisining 2023-yil yakuni bo'yicha moliyaviy-iqtisodiy hisoboti;

3. Jamiyatning 2023-yilda olingan so'foydasini ta'sisichilar o'rtasida taqsimlash, dividend miqdori va to'lovni amalga oshirish tartibi;

4. Taftish komissiyasining 2023-yil yakuni

* * *

Samarqand shahrida xususiy amaliyot bilan shug'ullanuvchi notarius Aliyeva Lola Zairovna notarial idorasida marhum Xalimova Zamira (2024-yil 11-yanvarda vafot etgan) tegishli mol-mulk uchun meros ishlamoqda. Shu munosabat bilan merosxo'rlarning Aliyeva Lola Zairovna notarial idorasiga murojaat etishlarini so'raymiz.

Manzil: Samarqand shahri Amir Temur ko'chasi, 158-uy.

* * *

Samarqand shahrida xususiy amaliyot bilan shug'ullanuvchi notarius Bahromova Feruza Zairovna notarial idorasida marhum Ishankulov Zaxiriga (2003-yil 19-aprelda vafot etgan) tegishli mol-mulk uchun meros ishlamoqda. Shu munosabat bilan merosxo'rlarning Aliyeva Lola Zairovna notarial idorasiga murojaat etishlarini so'raymiz.

Manzil: Samarqand shahri Amir Temur ko'chasi, 158-uy.

* * *

Samarqand shahrida xususiy amaliyot bilan shug'ullanuvchi notarius Jo'rayev Kamoliddin Muhiddinovich notarial idorasida marhum Raximova Sanoatga (2022-yil 13-oktabrda vafot etgan) tegishli mol-mulk

uchun meros ishlamoqda. Shu munosabat bilan merosxo'rlarning Jo'rayev Kamoliddin Muhiddinovich notarial idorasiga murojaat etishlarini so'raymiz.

Manzil: Samarqand shahri O'zbekiston ko'chasi, 35-uy.

Muxbirlarning shifokori, shifokorlarning muxbiri

Telejurnalist, "O'zbekiston Respublikasi sog'liqni saqlash a'lchisi" ko'krak nishoni sohibi

Abdurasul Ashurov suratiga chizgilar

So'z mas'uliyati og'ir va mashaqqatli. Haq so'zni aytish, xalq dardini olib chiqish, jurnalistik teran nigoh bilan ko'ra bilish, oltin oraliqni saqlab turish chinakam mas'uliyat! Bunday mas'uliyat bilan uzoq va samarali mehnat qilish, ustozlik saodatiga erishish esa haqiqiy baxt. Jurnalistika so'z mas'uliyati, ijtimoiy fikrni shakllantirish, xolis axborotni yetkazish demakdir. Uni ulkan tilsimga o'xshatish mumkin. Sohaning ochilmagan va ochiladigan qirralari ko'p. Ommaviy axborot vositalarida faoliyat yuritish uchun kishida faqat qiziqish, ishtiyoqning o'zi yetarli emas.



Kundalik hayotimizda yoki yon-atrofimizda ro'y berayotgan voqe'a-hodisalar to'g'risidagi dalillarni tegishli manbalardan to'laqonli olish va ularni to'g'ri, xolis talqin etish hamda ommaviy axborot vositalarida tezkor yoritish jurnalist yoki jamoatchi muxbirdan katta mas'uliyat talab etadi. Dalillar to'laqonli bo'lmasa yoki naridan-beri olingen bo'lsa, yoziladigan maqola, tayyorlanadigan ko'rsatuv, eshitirish, lavha va reportaj yuzakni hamda ta'sirsiz chiqishi mumkin. Jurnalistika ijodkordan ana shunday chucher mas'uliyat talab etadigan o'ta murakkab va nozib soha. Buni ushu sohaning qattiq nonini yegan va ishlaganlarga biladi hamda uning qadriga yetadi.

Samarqand viloyat teleradiokompaniyasi muxbiri, "Shuhrat" medali sohibi Abdurasul Ashurov soha mashaqqatiga chidagan, so'z yukini his qilib kelayotgan ijodkorlardan.

Uni viloyatimizda ko'pchilik yaxshi taniyinadi. Shuningdek, Abdurasul aka tanimaydigan odam ham kam. Qariyb qirq besh yillik mehnat faoliyati davomida

ham shifokor bo'lib ketgani bois tegishli tavsiyalarni ham berishni kanda qilmaydi. Sog'liqni saqlash borasida qilinayotgan eng dolzarb ko'rsatuvlar ustozga ishonib topshiriladi. Shu bois ham Abdurasul Ashurov shifokorlarning muxbiriga aylanib ketgan.

2023-yilning noyabr oyi ikkinchi yashanbasida nishonlangan tibbiyot xodimlari kunida shifokor muxbir "O'zbekiston Respublikasi sog'liqni saqlash a'lchisi" ko'krak nishoni bilan taqdirlandi.

Bugungi globallashuv davrida matbuot va ommaviy axborot vositalarining jahon axborot bozorida o'z o'rni hamda nufuziga ega bo'lishi oson emas. Buning uchun eng avvalo, ko'rsatuv yoki eshitirish, xabar, maqola tayyorlashda dalillarni ishonchli manbalardan va mas'ullardan olish hamda ularning to'g'ri, tezkor, xolis yoritilishi muhim ahamiyatga ega.

Abdurasul Ashurov ana shunday usulda ishlab, o'z maktabini yaratadi, desak mubolog' a bo'lmaydi. Teleradiokompaniyaga kelayotgan yoshlarga to'g'ri yo'l ko'rsatish, soha sir-asrorlarini o'rgatish borasida ham samarali mehnat qilyapti.

Jurnalist doimo davr bilan hamnafas bo'lib, o'z ustida ko'proq ishlashi, o'qib-izlanshi talab etiladi. Mehnatdan to'xtash kamolotdan to'xtash demakdir. Abdurasul Ashurov ushu aqidaga amal qildi. Kitob o'qydi, gazeta varaqlaydi, internet yoshlarini kuzatadi. Tayyorlanayotgan teleradiomahsulotlarda esa bu yangiliklarni aks ettirishga, zamon bilan ham-nafas bo'lishga harakat qildi.

Kasbidan baxt, el ichra e'zoz topib, hayot sahifalarini egzu amallar ila bezab kelayotgan Abdurasul Ashurovning rejalar bisoyir. Bu orzu-maqsadlar esa ijodkorga yanigicha kuch va shijoat, g'ayrat bag'ishlamoqda.

**Nozigul RUSTAMOVA,
Samarqand viloyat teleradiokompaniyasi televideniye guruhi
maxsus muxbiri.**

viloyatimizning deyarli barcha go'shalanini ko'rgan, qanchadan-qancha odamlar uning ko'rsatuv, lavhalari qahramoni bo'igan.

Abdurasul aka Ishtixonning Mopar qishlog'da tug'ilib o'sgan. Toshkentda jurnalistika sabog'ini olgan. Nurobod tumani gazetasida faoliyatini boshlab, mana, 43 yildirki, viloyat teleradiokompaniyasi mehnat qilmoqda.

Ko'pchilik Abdurasul Ashurovi "Muxbirlarning shifokori, shifokorlarning muxbiri", deya e'tirof etishadi. Bu bejiz emas, albatta. 1995-2012-yillarda o'rindoshlik asosida Samarqand viloyat salomatlik markazi hamda Salomatlik va tibbiy statistika institutining viloyat filialida muxbir sifatida faoliyat ko'rsatib, sog'lim turmush tarzi tamoyillarini puxta o'zlashtirdi.

Shu sababdanmi viloyat teleradiokompaniyasi faoliyat yuritayotgan xodimlar yoki qarindosh, yoru birodarları betob bo'lgudek bo'lsa, qayerga, kimga murojaat qilishi haqida maslahat so'raydi. Us-toz esa tibbiyot sohasini yoritaverib, o'zi

To'g'ri, ming yildan beri qotib, shaklnib qolgan tushunchalarimizga ko'ra, erkak kishining, deylig, idish-tovoq yuvub o'tirishi xayolimizga sig'maydi. Ba'zi ayollarning o'zi bu holatdan dod, deb yubarishi mumkin. Qishloq hududlarida esa hatto og'ir ish bo'lsa-da, erkak kishining ro'zg'orga sun tashib keltilishi ham uyatlari holatga aylanishi ulgurgan. Nega?

Ro'zg'orda ayol kishiga yordam berishni, ayniqsa, qishloq hududlarida nega bunchalik illat-

darasigachaga tushirib qo'yamidi? Bu qaysi mezonlarga to'g'ri keladi o'zi? Nega biz gender tenglik degan tushunchadan, u aslida nimadan iborat ekanini bilmay turib, bunchalik hayiqamiz?

Gender tengligi bu - erkaklar va xotin-qizlar tengligi, insonning asosiy huquqlaridan biri hisoblanadi. Shuningdek, gender tenglik iqtisodiy va ijtimoiy taraqqiyotning ham negizi hisoblanadi. Milliy qonunchilikimizga «gender» tushunchasi 2019-yil 3-sentabrdagi O'zbekiston Respublikasining «Xotin-qizlar va erkaklar uchun teng huquq hamda imkoniyatlar kafolatlarini to'g'risida»gi Qonuni bilan kiritilgan bo'lib, unga ko'ra, gender — xotin-qizlar va erkaklar o'ttasidagi munosabatlarning jamiyat hayoti va faoliyatining barcha sohalarida, shu jumladan, siyosat, iqtisodiyot, huquq, mafkura va madaniyat, ta'lim hamda ilm-fan sohalarida namoyon bo'ladiqan ijtimoiy jihatni hisoblanadi.

Shuningdek, ushu qonun bilan gender statistikasi - davlat statistikasining jamiyat hayoti va faoliyatining barcha sohalarida xotin-qizlar va erkaklarning holati to'g'risida har bir jins bo'yicha alohida ko'rsatigan ma'lumotlarni o'z ichiga olgan, har xil jinsdaglari shaxslarning ijtimoiy-siyosiy hoz-yotning barcha sohalaridagi tegishli holatini aks ettiradigan, gender muammolarini va jamiyatdagi munosabatlarning yoritadigan qismi, gender-huquqiy ekspertiza - normativ-huquqiy hujjatlarni hamda ularning loyhalarini.

Gazeta «Zarafshon» tahririyatining kompyuter bo'limida sahifalandi.

«Noshir lux» MCHJ bosmaxonasida chop etildi.

Korxona manzili: Samarqand shahri, Spitamen ko'chasi, 270-uy.

Boshishga topshirish vaqt:

soat 18:30 da.

Boshishga topshirildi:

soat 19:00.

Bundan ikki yil avval ommaviy axborot vositalari vakillari uchun gender tenglik mavzuida yig'ilish o'tkazildi. Yig'ilishda gender tenglik, uning mamlakatimizda huquqiy asoslari, ushu tushuncha zamiridagi ijobjatlar haqida so'z yuritildi. Dunyo miqyosida va mamlakatimizda bu masalada olib borilayotgan ishlar haqida to'xtalib o'tildi. Hech kimga sir emas, bu kabi yig'ilishlarda gender tenglik desa, ensasi qotadigan kishilar ham hamma ma'lumotlarni indamay eshitib o'tiradi. Ammo ich-ichida shu narsa bizga kerakmi o'zi, milliyigimizga sirayam to'g'ri kelmaydi-ku, degan xayollar bilan o'tiraveradi. Erkaklarni-ku, qo'ying, hatto aksar ayollar ham shunday fikrda.



Xallas, shu xayollar bilan o'tirgan shekilli, ommaviy axborot vositasini xodimlaridan bira yig'ilish so'ngida ekspertlarga savol bilan murojaat qildi:

- Xo'sh, gender tenglikka erishmoqchi ekansizlar, unda ayollarning ish vaqtini qisqartiroring, qonunchilikimizga shunaqa o'zgartirish kiritilsin. Ayollar ishda kamroq mehnat qilib, uydagi vazifalarni ham uddalab qo'yin.

To'g'risi, ishtirokchilar ham, eksperterlari ham va savoldan unchalik hayratlanishmaganidan, aksincha, uni tabiy, deb qabul qilganidan hayron qoldim. Taklifingizni o'rganib chiqqaniz, devishgan esa gender tenglik haqida tushuntiruvchidayam, tushunuvchidayam yetarli tushuncha yo'qligini ko'rsatib qo'ydi. Hech kim aytmadiki, ayollar ish vaqtining hukumat tonidomani qisqartirilishi bu ularning ish topishida qator tushunmovchiliklarni keltirish chiqaradi va bu bizi o'ylagandan ko'ra ko'proq muammolarga olib keladi. Uyda esa erkak, ayol yumushlarni teng taqsimlamsa-da, ammo birgalikda, yelkama-elka amalga oshirishi bu normal holatga aylanishi lozim. Shunday bo'imas ekan, bugun oiladagi muvozanat buzilaveradi, bu esa oilaning darz ketishiga sabab bo'laveradi.

To'g'ri, ming yildan beri qotib, shaklnib qolgan tushunchalarimizga ko'ra, erkak kishining, deylig, idish-tovoq yuvub o'tirishi xayolimizga sig'maydi. Ba'zi ayollarning o'zi bu holatdan dod, deb yubarishi mumkin. Qishloq hududlarida esa hatto og'ir ish bo'lsa-da, erkak kishining ro'zg'orga sun tashib keltilishi ham uyatlari holatga aylanishi ulgurgan. Nega?

Ro'zg'orda ayol kishiga yordam berishni, ayniqsa, qishloq hududlarida nega bunchalik illat-

darasigachaga tushirib qo'yamidi? Bu qaysi mezonlarga to'g'ri keladi o'zi? Nega biz gender tenglik degan tushunchadan, u aslida nimadan iborat ekanini bilmay turib, bunchalik hayiqamiz?

Gender tengligi bu - erkaklar va xotin-qizlar tengligi, insonning asosiy huquqlaridan biri hisoblanadi. Shuningdek, gender tenglik iqtisodiy va ijtimoiy taraqqiyotning ham negizi hisoblanadi. Milliy qonunchilikimizga «gender» tushunchasi 2019-yil 3-sentabrdagi O'zbekiston Respublikasining «Xotin-qizlar va erkaklar uchun teng huquq hamda imkoniyatlar kafolatlarini to'g'risida»gi Qonuni bilan kiritilgan bo'lib, unga ko'ra, gender — xotin-qizlar va erkaklar o'ttasidagi munosabatlarning jamiyat hayoti va faoliyatining barcha sohalarida, shu jumladan, siyosat, iqtisodiyot, huquq, mafkura va madaniyat, ta'lim hamda ilm-fan sohalarida namoyon bo'ladiqan ijtimoiy jihatni hisoblanadi.

Shuningdek, ushu qonun bilan gender statistikasi - davlat statistikasining jamiyat hayoti va faoliyatining barcha sohalarida xotin-qizlar va erkaklarning holati to'g'risida har bir jins bo'yicha alohida ko'rsatigan ma'lumotlarni o'z ichiga olgan, har xil jinsdaglari shaxslarning ijtimoiy-siyosiy hoz-yotning barcha sohalaridagi tegishli holatini aks ettiradigan, gender muammolarini va jamiyatdagi munosabatlarning yoritadigan qismi, gender-huquqiy ekspertiza - normativ-huquqiy hujjatlarni hamda ularning loyhalarini.

Gazeta «Zarafshon» tahririyatining kompyuter bo'limida sahifalandi.

«Noshir lux» MCHJ bosmaxonasida chop etildi.

Korxona manzili: Samarqand shahri, Spitamen ko'chasi, 270-uy.

Boshishga topshirish vaqt:

soat 18:30 da.

Boshishga topshirildi:

soat 19:00.

xotin-qizlar va erkaklar uchun teng huquq hamda imkoniyatlar kafolatlarini ta'minlash prinsiplariga muvofiqliqi yuzasidan tahsil qilish kabi tushunchalar ham qonunchilikimizga kiritildi.

Usbu qonunda agar shaxs o'zini jins bo'yicha bevosita yoki bilvosita kamsitishga duchor etilgan deb hisoblasa, vakolatli organlarga yoki sudga murojaat qilish huquqiga egaligi, bunda jins bo'yicha bevosita yoki bilvosita kamsitishga duchor etilgan shaxsdan davlat boji undirilmalsligi, xotin-qizlar va erkaklarning teng huquqliligi buzilganligi to'g'risidagi ishlarni sudlarda ko'rish chog'ida advokatlar tonidomidan ko'rsatiladigan yuridik xizmatlarga haq o'tlash qonunchiliklarda belgilangan tartibda, ularning xohishiga ko'ra, davlat hisobidan qoplanishi ham nazarda tutilgan.

Xabarizingiz bor, yaqinda Samarqandda ilk bor Osyo xotin-qizlari forumi o'tkazildi. Unda xotin-qizlari iqtisodiy, huquqiy qo'llab-quvvatlash nafaqat olalariga, balki jamiyatga yirik foyda keltirilishi ta'kidlandi.

Ko'plab tadqiqotlar shuni ko'rsatadiki, tinchlik jarayonlari ayollar va erkaklar teng vakil bo'lgandagina barqaror tinchlikka erishish mumkin, - dedi o'z nutqida BMTning Jenevadagi bo'limi bosh direktori Tatiana Valovaya. - Shuning uchun diplomatiyada gender tengligi faqat adolat masalasi emas, yanada keng qamirovli va barqaror tinchlik kelishuvlariga olib keladi.

Gender tengligi, shuningdek, iqtisodiy o'sish va barqaror rivojanishning muhim omili bo'lishi mumkin, ya'ni ayollar ta'lim, bandlik va resurlardan foydalanan imkoniyatlariga ega bo'lsa, butun iqtisodiy rivojanlani. Jahon banki ma'lumotlari ko'ra, agar gender bandligi tafovutlari bartaraf etilsa, aholi jon boshiga to'g'ri keladigan uzoq muddati yalpi ichki mahsulot deyarli 20 foizga yuqori bo'lar edi. Ayollarning iqtisodiy imkoniyatlarini kengaytirishga sarmoya kiritish shunchaki to'g'ri ish emas, bu - aqli iqtisodiy strategiya.

Biroq dunyoda ayollar va qizlar muvaffaqiyetlikka uchramoqda va 2030-yilgi kun taribi xavf ostida. Ayollar va qizlarga nisbatan chucher ildiz otgan diskriminatsiya saqlanib qolmoqda, bu izmili tengsizlikka olib keladi, ayniqsa, siyosiy ishtirok, iqtisodiy imkoniyatlar va huquqiy himoya sohalarida.

Birlashgan Millatlar Tashkilotining "Gender Snapshot - 2023" hisobotida ayttilishicha, hozirgi rivojanish suratida gender tengligiga to'liq erishish endi qariyb 300 yil davom etishi mumkin.

Usbu forum haqida axborot tayyorlab, sarlavhasiga unda bildirilgan bitta faktni misol tarqasida keltirdim: "Dunyodagi har uchinchi ayol zo'rvonlikka uchramoqda". Ba'zi hamkasblarim "bizda unday emas, bu statistikaga qanday qo'shilamiz", deb e'tiroz bildirdi.

Uyda tarsaki yeb, ko'chaga jilmib chiqadigan ayollar bida bitta faktni misol tarqasida keltirdim: "Dunyodagi har uchinchi ayol zo'rvonlikka uchramoqda". Ba'zi hamkasblarim "bizda unday emas, bu statistikaga qanday qo'shilamiz", deb e'tiroz bildirdi.

Uyda tarsaki yeb, ko'chaga jilmib chiqadigan ayollar bida bitta faktni misol tarqasida keltirdim: "Dunyodagi har uchinchi ayol zo'rvonlikka uchramoqda". Ba'zi hamkasblarim "bizda unday emas, bu statistikaga qanday qo'shilamiz", deb e'tiroz bildirdi.

Uyda tarsaki yeb, ko'chaga jilmib chiqadigan ayollar bida bitta faktni misol tarqasida keltirdim: "Dunyodagi har uchinchi ayol zo'rvonlikka uchramoqda". Ba'zi hamkasblarim "bizda unday emas, bu statistikaga qanday qo'shilamiz", deb e'tiroz bildirdi.